

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/271/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202328
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519202328.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. P., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka - E. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. č. 8, J. a otec - C. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. č. XXX, XXX XX D. I., v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 22P/103/2019-21 zo dňa 13.06.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil (podľa § 159 CSP). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol po oboznámení sa s obsahom návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým a skonštatoval, že na Okresnom súde Bratislava V je pod sp.zn. 17P/15/2016 vedené konanie na návrh otca o úpravu styku a zmenu zverenia maloletého a návrh matky na zákaz styku otca s maloletým, v ktorom rozsudkom č.k. 17P/15/2016- 467 zo dňa 05.04.2019 návrhy otca zamietol a konanie o návrhu matky na základe jej späťvzatia zastavil. Uviedol, že predmetné súdne rozhodnutie doposiaľ z dôvodu odvolania otca nenadobudlo právoplatnosť. Uviedol, že v konaní vedenom pod sp.zn 22P/103/2019 začatom dňa 04.06.2019 na návrh matky na zákaz styku otca s maloletým a nariadenia neodkladného opatrenia, časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 22P/103/2019-19 zo dňa 10.06.2019 vylúčil na samostatné konanie. Poukazujúc na § 161 ods.1, 2, § 159 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok dôvodil, že predmetné zákonné ustanovenie vyjadruje prekážku súdneho konania litispendenciu, brániacu tomu, aby prebiehalo na súde iné konanie v tej istej veci, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Súd prvej inštancie uzavrel, že vzhľadom na to, že oba návrhy matky sú čo do predmetu konania ako aj petitu v zásade totožné a oba vychádzajú z rovnakého skutkového základu, neprávoplatné meritórne rozhodnutie súdu o obsahovo rovnakom skôr podanom návrhu bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie a jedná sa o neodstrániteľnú procesnú podmienku konania. Záverom do pozornosti matke dal, že pokiaľ na svojom návrhu aj napriek prechádzajúcemu späťvzatiu v zásade obsahovo totožného návrhu a následnému zastaveniu konania aj naďalej trvá, mala svoje práva uplatňovať podaním odvolania v skôr začatej veci. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala prostredníctvom zvoleného právnej zástupkyne odvolanie matka. Namietala postup súdu prvej inštancie, ktorý v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil podľa § 159 CSP, s odôvodnením, že začatie konania bráni, aby o tom istom spore prebiehalo iné konanie uviedla, že súd vychádzal z prebiehajúceho konania pod sp. zn. 17P/15/2016 vedené o návrhoch otca na rozšírenie styku a zmenu zverenia maloletého a o jej návrhu na zákaz styku otca s maloletým, ktoré nebolo ku dňu podania návrhu dňa 04.06.2019 vedeného pod sp. zn. 22P/103/2019 právoplatne skončené. Zdôraznila, že Okresný súd Bratislava V vo veci vedenej pod sp.zn. 17P/15/2016 dňa 05.04.2019 vyhlásil rozsudok a jeho písomné vyhotovenie bolo doručené všetkým účastníkom v čase medzi 10. - 13.05.2019. Lehota na podanie odvolania uplynula všetkým účastníkom najneskôr dňom 29.05.2019, ktorú si uplatnil iba otec (odvolanie otca zo dňa 20.05.2019 bolo doručené súdu 22.05.2019 a smerovalo len proti zamietajúcim výrokom súdu č. I. a č. II.,). Výrok rozhodnutia, ktorým súd konanie o jej návrhu zastavil nadobudlo právoplatnosť márnym uplynutím 15-dňovej lehoty od doručenia. Uviedla, že odhliadnuc od tohto názoru, po tejto lehote nastali nové skutočnosti, keď došlo k závažnému zásahu do práv maloletého a k násilnému (protiprávnemu) konaniu otca voči maloletému dňa 02.06.2019, existenciou ktorých svoj nový návrh odôvodnila. Z dôvodu novovzniknutej situácie, poukazujúc na predložené listinné dôkazy mala za to, že odvolanie je dôvodné a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil neodkladné opatrenie v zmysle jej návrhu.

4. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky dôvodné je.

5. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trail) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojim postupom. Ak napríklad súd prvej inštancie neumožnil sporovej strane vyjadriť sa k dôkazu alebo k písomnému podaniu protistrany, môže byť toto pochybenie v odvolacom konaní napravené. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

8. V prvom rade odvolací súd považoval za potrebné správne ustáliť predmet konania, keďže uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 22P/103/2019-21 zo dňa 13.06.2019 je zmätočné, z ktorého nie je zrejmé o ktorom návrhu matky konanie zastavil. Z obsahu návrhu matky doručenom súdu 04.06.2019, vedenom pod sp. zn 22P/103/2019 vyplýva, že podala návrh vo veci samej na zákaz styku otca s maloletým a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že uznesením 22P/103/2019-19 zo dňa 10.06.2019 vylúčil na samostatné konanie časť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. O návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol vo vylúčenom konaní uznesením 22P/109/2019-21 zo dňa 04.07.2019 tak, že zakázal styk otca s maloletým na čas

do právoplatného skončenia konania vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 17P/15/2016. Uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 22P/103/2019-21 zo dňa 13.06.2019, ktorým konanie zastavil a ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania, nesprávne obsahuje v záhlaví údaj, že sa jedná o konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu posudzovaného spisového materiálu ustálil, že napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým vo veci samej. V ďalšom odvolací súd posudzoval správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý konanie zastavil s poukazom na ust. § 161 ods. 1, 2, § 159 CSP, dôvodiac prekážkou litispendencie, keď oba návrhy matky v prebiehajúcim konaní sp. zn. 17P/15/2016 ako aj v konaní sp. zn. 22P/103/2019 sú čo do predmetu konania ako aj petitu v zásade totožné a oba vychádzajú z rovnakého skutkového základu.

9. V danom posudzovanom prípade sa odvolací súd musel po preštudovaní spisového materiálu vysporiadať so skutočnosťou, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odňatie možnosti konať pred súdom tým, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil existenciou prekážkou litispendencie v nadväznosti na ust. § 161 ods.1, 2, § 159 CSP. Dopytom na súd prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že Okresný súd Bratislava V v konaní sp. zn. 17P/15/2016, rozsudkom č.k. 17P/15/2016- 467 zo dňa 05.04.2019, ktorého výrok o zastavení konania o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým (ktorý nebol napadnutý odvolaním) nadobudol právoplatnosť dňa 25.05.2019. Vzhľadom na právoplatne zastavené konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým v konaní sp. zn. 17P/15/2016, nemožno právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v konaní 22P/103/2019 o novom návrhu matky doručenom súdu dňa 04.06.2019 považovať za správne a zákonné. Súdu prvej inštancie je potrebné tiež vytknúť, že maloletému dieťaťu v konaní vo veci samej neustanovil opatrovníka (kolízneho), keďže táto povinnosť mu v prípade stretu záujmov medzi rodičmi a dieťaťom vyplýva priamo zo zákona. Význam ustanovenia procesného opatrovníka má bezprostredný súvis s právom na súdnu ochranu. g

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesná práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. V prejednávanvej veci súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods.1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).